

Bytí a jsoucnost

Heidegger staví bytí proti jsoucnu a zdůrazňuje, že samo bytí není žádné jsoucní. To je pochopitelně zcela správné, ale zůstává přitom nevyjasněno, co to je bytí (tj. bytí vůbec). (Otevřená zůstává také otázka vztahu mezi jednotlivými jsoucní a „jsoucím vůbec“, a to zejména proto, že není řádně položena otázka, co činí jednotlivé jsoucní jsoucím.) Tomuto problému (těmto problémům) se vyhneme tím, že se i v případě bytí omezíme jen na bytí jednotlivých jsoucní. Předpoklad, že úhrn všech jsoucní není pouhý úhrn, nýbrž rovněž nějaké vnitřně sjednocené jsoucní, považuji za předsudečný a nezdůvodněný. A předpoklad, že je nějaké celkové bytí oné obrovské hromady jsoucní, jak se nám jeví vesmír, se mi zdá absurdní. Proto budu mluvit vždycky jen o bytí nějakého jsoucní (přičemž musí jít o pravé jsoucní, tj. o událost vnitřně sjednocenou), a budu toto jeho bytí považovat za časově koextenzivní s dobou trvání oné události, jíž je pravé jsoucní. V průběhu tohoto trvání po sobě následují jednotlivé fáze či momenty událostního dění, jak je můžeme sledovat zvenčí. Jednotlivé jsoucnosti však nejsou spjaty pouze svým pořadím, jak se to zvenjšku jeví, nýbrž v každém okamžiku, tj. v každé své (časově nenulové) jsoucnosti se děje událost celá (tedy neděje se jen postupně ve střídě jednotlivých fází, tj. jsoucností, nýbrž v každém okamžiku je celé jsoucní „při tom“). Bytí pravého jsoucní (jakožto pravé události) ovšem není „jsoucí“, ale není ani „dělitelné“ na sub-bytí jednotlivých jsoucností, neboť nemá žádný vnějšek. Jakýkoli popis (a jakékoli zkoumání, jež by mu předcházelo) událostního dění, jímž je pravé jsoucní, se nutně míjí jeho bytím a nemůže o něm naprosto nic relevantního říci. Bytí jsoucní prostě není (a nemůže ani být) žádné „factum“, ale je tím nejvlastnější „fiens“, neodvoditelným z ničeho, co může být zvenjšku pozorováno a popisováno, a také na žádnou fakticitu nepřevoditelným.

(Písek, 040527-1.)